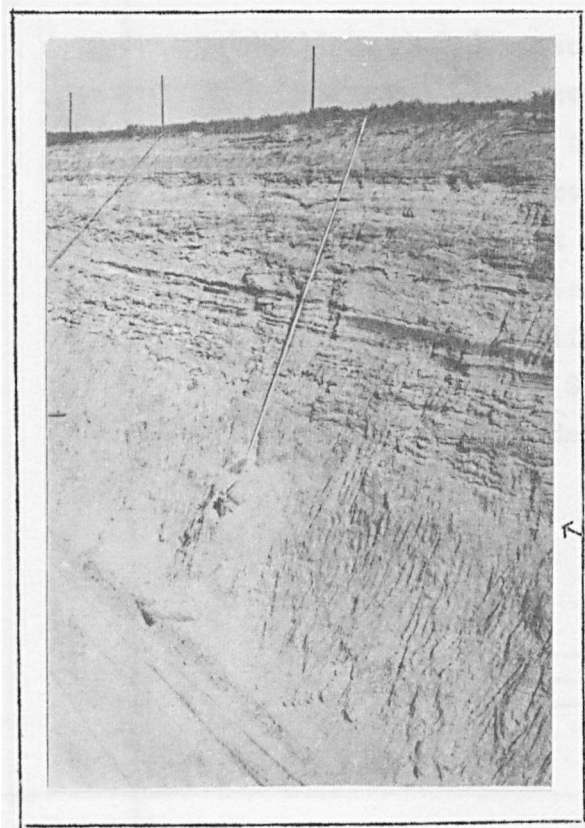

STRATIGRAFIE IN HET ZEVENDE HAVENDOK

In het vorige nummer van de Mededelingen werd reeds gezegd dat er op verschillende hoogten in het profiel schelpenmonsters werden genomen voor stratigrafisch onderzoek. Inmiddels werd het dok nogmaals bezocht en werden weer monsters genomen. Ook het diepere gedeelte van het profiel werd nu beter beschreven, zodat nu het gehele profiel, 15,20 m diep, inclusief de scholpen en grondmonsters compleet voorhanden is. De schelpenmonsters werden zo spoedig mogelijk uitgezocht, maar dit is door de tussenkomst van het werkkamp wat vertraagd en nog niet geheel klaar. Onder enig voorbehoud kan echter de volgende stratigrafische indeling gegeven worden:

0,00 - 2,25	Pleistoceen en holocceen, vnl. Scheldeafzettingen
2,25 - 3,50	Merxemien, Zanden van Merxem, Horizon met <i>Lentidium complanatum</i> en <i>Macoma praetenuis</i> . De hier aanwezige laag vormt de basis van deze horizon, die slechts in een gedeelte van het dok is te zien: in het oostelijk deel ontbreekt hij, doordat de lagen naar het N-W hollen !
3,50 - 5,81	Merxemien, Zanden van Kruisschans, horizon met

HET PROFIEL VAN HET ZEVENDE
HAVENDOK

Het Merxemien vertoont duidelijke gelaagdheid. De grens met het eronderliggende Scaldisien is duidelijk (zie pijl).

Opname mei 1964, A.W.Janssen

De buizen langs de profielwand dienen voor de afvoer van grondwater via ondergrondse motorpompen. Op de bodem van het gat wordt met zware vrachtauto's gereden !

Mya arenaria. Lichtgrijze zanden, kris-kras gelaagd.

- 5,81 - 9,93 Merxemien, Zanden van Kruisschans, hor. met *Nucella lapillus incrassatus*. Grijze zanden met kleiachtige zanden. Basis klei met zandlaagjes. Tot 9,93 werd *Cardium parkinsoni* aangetroffen.
- 9,93 -10,15 Scaldisien, Zanden van Austruweel, horizon met *Melampus pyramidalis*. Schelpgruislaagje met veel gerolde schelpen.
- 10,15 -13,45 Scaldisien, Zanden van Kallo, horizon met *Tellina benedeni*. *T. benedeni* komt massaal voor. Donkergrijs fijn kleiachtig zand, aan de basis een gruislaagje met o.a. roggestekels.
- 13,45 -15,20 Scaldisien, Zanden van Kallo, horizon met *Cyprina defrancei*. Grondsoort als boven. Veel *Cyprina rustica defrancei* in banken (vaak doosjes)

Deze stratigrafie is nog niet definitief. Vele merxemienmonsters bevatten soorten, die ouder behoren voor te komen. Of dit te allen tijde gere manic eerd materiaal uit de Zanden van Kallo is, valt moeilijk uit te maken.

Opmerkelijk is het voorkomen van *Melampus pyramidalis* in het jongere Merxemien. Gezien de conservatoetoestand zijn deze exemplaren niet verspoeld. *Melampus* is een brak- tot zoetwatersoort. Het is niet on-

waarschijnlijk, dat deze soort ook tijdens het merxemien geleefd heeft. De kust van de merxemiënzee is niet veraf geweest. Ook de soort *Lacuna suboperta* is opvallend in het merxemien.

Bij het uitzoeken van de monsters is hier en daar al gebleken dat soms grote verschillen met de uitkomsten van Glibert ontstaan. Het is natuurlijk mogelijk dat plaatselijke omstandigheden hier een rol spelen, maar het is ook mogelijk dat de monsters van Glibert niet van al te goede kwaliteit waren. Goede ontsluitingen in het Merxemien zijn er pas de laatste jaren, sinds men ver noordelijk van Antwerpen graaft.

M. van den Bosch